

PRENUMERATA:

miesięcznie we Lwowie 13 00 K., z dostawą do domu 15 00 K., z przesyłką w Polsce 15 00 K., w innych państwach K. 17 50. Za zmianę adresu dopłaca się 60 h.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

60 hal.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godz. 6 rano, w poniedziałek o godz. 11 rano

CENY OGŁOSZENI:

Ogłoszenia za 1 wiersz nonpareil K. 1. Paski na str. tekst. o 100% drożej. „Nadstanie” i „Nekrologia” za wiersz nonp. 3 K. — „Komunikaty” po kronice za wiersz nonp. 5 K. Drobne ogłoszenia 50 h. od wyrazu a po 6) hal. tłustym drukiem. Dla poszukujących pracy po 20 h., tłustym drukiem po 40 h. Ogłoszenia na niedziele i święta o 50% drożej.

Redakcja przy ulicy Ossolinskich i. 15. — Administracja przy ulicy Chorążczyzny i. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie o godziny 6-ej rano do godziny 6-ej wieczór. — Adres dla telegramów: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakcyjny 19. — Warozwini prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.”, ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Jan Dąbski.

Kwestja Cieszyńska.

(Od naszego korespondenta z pod okupacji carskiej.)

Karwina, w grudniu 1919.

Wedle ostatnich wiadomości plebiscyt w Ks. Cieszyńskim znowu na czas nieograniczony odroczone. Wedle uchwały konferencji pokojowej miał on być dokonany w przeciągu trzech miesięcy, tymczasem czas oznaczony minął dawno, a okres niepewności trwa nadal. Przewlekane rozstrzygnięcia odpowiada znakomicie interesom Czechów, którzy nie wzdrygają się przed żadnymi środkami, byleby tylko ludność polską zbalamucić i sterylizować. Kto się uważa za Polaka, tego rząd czeski poczytuje za zbrodniarza i z pomocą najrozmaitszych szukan usiłuje mu utrudnić egzystencję. Wdowa albo kaleka nie otrzymuje z gminy wsparcia, o ile oświadczyła przy próbnym czeskim plebiscycie, że będzie głosować za Polską. Ponieważ cała aprowizacja spoczywa w ręku zarządów gminnych, Czesi i tym środkiem posługują się w celach agitacyjnych, zmuszając ludność do wyrzekania się swych uczuć narodowych pod groźbą głodu i niedostatku.

Ulicami przeciągają gromady zbirów czeskich. Banda szpiclów i żandarmów, licząca często do 30 ludzi, chodzi od domu do domu i szuka broń albo gazety polskiej, dzięki zaś, tatarskiem niemal wejrzeniem swoim usiłuje wpajać w umysły respekt dla czesko-słowackiej republiki. Jaki to porządek nowy wyrósł na gruzach znieawidzonej Austrii. Zmieniła się forma, ale duch został stary, pozbawiony resztek osłon liberalnych, a w powietrzu ości podniesiony do dziesiątej potęgi. Ludność żyje pod ciągłą presją, otoczona tysiącem szpiegów, żandarmów, prowokatorów. Przyjdzie do chaty polskiej taki prowokator i zacznie wygadawać na Czechów, a gospodarz pokaże mu gazetę polską i poskarży się na ucisk czeski. Nie minie kilka godzin, a o północy otoczą dom zbiry i uprowadzą żywiciela rodziny do więzienia.

W Boguminie wszystkie szynki roją się od prowokatorów, którzy zaopatrywani przez rząd czeski w odpowiednie sumy, urządzają pijatyki, wychwalają Czechów, wyśmiewają Polkę. Jaki tylko podstęp i jaka szynka da się pomyśleć tylko, to wszystko Czesi wprowadzili w czyn. Jedziesz pociągiem i patrzeć na krajobraz ślaski za uważasz z gorzką ironją, że to „rize czeska ziemia”, a już agent czeski trzyma cię za koltierz i oddaje w ręce żołdaków, jako tego, który obraził czesko-słowacką republikę.

Najbardziej są zażarci Czesi na inteligencję polską, która godnie stojąc na posterunku, mimo szukan, świeci ludowi przykładem poświęcenia i patriotyzmu. Świeżo postarali się Czesi o wydalenie z szybu inżyniera Scheffera, który już lat 12 pełnił służbę na Śląsku. Na księży polskich nasyłają morderców, jak na ks. Warzeche z Łazów. Wobec tych zamachów księża polscy zostali zmuszeni ogłosić z ambon, że w nocy nikogo nie wpuszczają do siebie ani nie będą chodzić do umierających z ostatnimi Sakramentami. A to się dzieje w państwie „porządku”.

Listę gwałtów czeskich możnaby prowadzić w nieskończoność, dla ilustracji stosunków jednak wystarczą fakty podane. Rzeczy te są prawdziwie trudne do zrozumienia. Przecież wszystkim zastanawia, jak Czesi mogą odważać się na podobne

Plebiscyt cieszyński nie będzie odroczone.

Praga. (PAT). Dzienniki donoszą, że podana minie. Komisja plebiscytowa przybędzie na Śląsk niedawno przez „Lidove Nowiny” wiadomość o odroczeniu plebiscytu na Śląsku jest nieprawdziwa. Plebiscyt odbędzie się w przewidzianym terminie. Komisja plebiscytowa przybędzie na Śląsk w drugiej połowie stycznia, na razie jednakże bez zastępców Ameryki.

Cienzywa bolszewicka na Ukrainie postępuje.

Warszawa. (Tel. wł.). Moskwa 20. grudnia. Komunikat bolszewicki z 20. grudn. W rejonie Kijowa zajęliśmy w walce Mały Byszew Dalej na wschód oddziały nasze wyparły przeciwnika za rzekę Irpeń.

W rejonie Kremenczuga oddziały nasze zajęły szereg wsi o 20 km. na południe i 30—40 km. na północny wschód od miasta Chorol.

W rejonie Poltawy prowadzimy dalej ofensywę na Konstantynograd.

W rejonie Charkowa oddziały nasze posuwały się na linię wiosek 30—50 km. na południowy wschód od Walki. Dalej na wschód dzielnicy

Lotysze wzięli miasto Żmijew. W walce tej wzięto do niewoli cały 3. kornilowski pułk, 24 karabinów maszynowych i 4 działa.

Warszawa. (Tel. wł.). Moskwa 22. grudnia. Komunikat bolszewicki z 22. grudnia. W okolicach Żytomierza oddziały nasze z powodzeniem prowadzą ofensywę o 15 km. na południe od Berdyczowa.

W rejonie Kijowa wojska nasze zajęły w walce stację Korzenkę.

Pod Kijowem zajęliśmy stację Bojarkę i szereg wsi o 15 km. na południe od miasta.

Wojska koalicyjne udają się do terenów plebiscytowych.

Wiedeń. (PAT). B. K. z Paryża. Dnia 27. bm. rano odbyło się posiedzenie najwyższej rady pod przewodnictwem Clemenceau, na którym obradowano nad propozycją Niemiec, aby natychmiast wysłać ekspertów koalicyjnych do portów niemieckich dla zbadania materiału nautycznego. Propozycje te odesłano do Londynu, gdzie znaj-

duje się siedziba międzynarodowej komisji dla spraw morskich. Generał Weygant złożył radzie najwyższej exposé o stanie rokowań z Niemcami co do transportu wojsk koalicyjnych do obszarów plebiscytowych. Koalicja żąda 6 pociągów dziennie, a Niemcy uważają za możliwe dostarczenie tylko czterech.

20 miliard. odszkodowania w naturze.

Wiedeń. (PAT.) Tel. Komp. podaje za New York American rozmowę Erzbergera, który oświadczył, że Niemcy będą w stanie w przeciągu roku zapłacić 20 miliardów przez dostarczenie wagonów, materiałów kolejowych i materiałów

rolniczych. Prócz tego będą Niemcy musiały dostarczyć benzolu i innych produktów chemicznych. W rozmowie tej miał także Erzberger podać, że w Niemczech kursuje 24 miliardów pieniędzy papierowych.

Następca tronu niem. pod zarzutem mordu i kradzieży.

Berlin. (PAT.) „Vossische Ztg” donosi z Paryża: „Matin” zamieszcza dziś artykuł o b. cesarzu Wilhelmie. Píše, że od czasu ogłoszenia księgi Kautskyego, zajmuje się Wilhelm zredagowaniem swej obrony, którą zamierza przedłożyć kró-

lowi angielskiemu. Także następca tronu niemieckiego znajduje się na liście osób, które mają być wydane, pod zarzutem plądrowania, morderstwa i kradzieży.

metody krzyżackie w chwili, gdy ich duchowieńcy z Hohenzollernem na czele pozostają w pogardzie całego świata i zasłużoną ponoszą karę? Następnie w jakim stosunku to krzyżacko-tatarskie stanowisko czeskie względem Polski pozostaje do ich polityki zagranicznej i widoków na przyszłość?

Wobec zagranicy uchodzą Czechom ich zbrodnie bezkarnie, ponieważ niezupełnie poznano się tam na nich. Trzeba jeszcze nieco czasu, by ich

klamstwa wyszły na wierzch jak oliwa. Przedstawiają oni siebie, jako państwo ładu i porządku, Polskę zaś, jako kraj zamętu i bezładu.

Ponieważ węgiel jest dziś kwestją ogólnieuropejską, powiadają, że oni tylko potrafią zagłębie cieszyńskie należycie eksploatować, podczas gdy „anemiczny rząd polski” nie byłby w stanie zmusić górnika do wydajnej pracy. Argument ten jest o tyle fałszywy, że od czasów okupacji czeskiej produkcja węgla znacznie spada, a górnicy

oświadcza zgodnie, że pod Polską i dla Polski będzie pracował z jaknajdalej idącym poświęceniem. Kłamstwo czeskie musi tem bardziej wejść na jaw, że Polska — jak to każdy dzień pokazuje — ma niestychane bogactwo pierwiastków państwowo-twórczych. Powstała w warunkach najtrudniejszych i dźwiga się, bo u nas żyje silny duch obywatelski!

Czesi powstali w warunkach szczęśliwszych, a jednak ich buda państwowa trzyma się sztucznie, Czesi politycy wymyślili spór z Polską o „Tesińsko”, aby hipnotyzować swoje masy, bolszewizmem zarazone, aby ich oszukiwać uludą wielkich problemów. Zaprawdę nie musi tam być silny fundament, gdzie potrzeba wielkich snów i śmiesznych rojeń o światowej potędze, aby trzymać masy na pasku. Żołnierz polski idzie na kresy po to, by tysiącom rodaków przynieść wyzwolenie. Żołnierz czeski rozbija lud polski na Śląsku, bo jest przekonany, że to sprawa łatwa i baskarna, a węgiel cieszyński pozwoli im piec knaduczki i bez pracy jeść kolacze.

Rozwiązania sporu polsko-czeskiego nie przyniesie plebiscyt. Kilka miesięcy jeszcze wewnętrznej organizacji, gdy sprężysty nasz rząd okaże, że dorósł do zadania i odpowiada wielkości imienia polskiego, a czeskie pretensje spotkają się w Paryżu z przyjęciem im należnym.

Co się tyczy kwestji drugiej, Czesi liczą częścią na Rosję, częścią na dobroduszość polską, gdy pozwalają sobie skreślać z widowni świata 300.000 Polaków śląskich. Są przekonani, że Polska izolowana potrzebuje ich pomocy. Tymczasem na wypadek wojny na pomoc tchórzliwego żołnierza czeskiego, który się wychował w tradycji zdrady, liczyć nie możemy. W czasie pokoju możemy ze strony czeskiej spodziewać się tylko intryg i kreciej roboty. Wreszcie faktów gwałtu czeskiego w Cieszyńskim nie może przekreślać żadna dyplomacja. Cierpienia i uczucia ludu polskiego na Śląsku nie mogą pozostać obce całej Polsce; a tam Czesi wykopali taką przepaść krzywdy i niuifności, że z naszej strony byłoby poprostu niedojrzałością polityczną wyciągać rękę do zgody.

Polska mściwą nie była nigdy, dlatego i dziś nie chcemy żyć żądzą odwetu; nie możemy jednak zapomnieć, że pod osłoną nieczestnej zdrady napadnięto na nas, gdyśmy bez amunicji na wszystkich walczyli frontach. Nie możemy zapomnieć, że Czesi z Niemcami łączą się przeciw nam, na zgubę naszego ludu. Na przyjaźń naszą będą musieli Czesi wpiernić zasłużyć i dać dowód, że istotnie naród czeski z całego serca wyparł się obecnych swoich polityków.

Przeciw prowizoryum.

Protest ludu polskiego w Rzęanie Polskiej, pow. lwów,

Na znak protestu zwołano z inicjatywy miejscowych włościann wielki wiec, który odbył się dnia 26. grudnia M. w Rzęanie polskiej przy thumnym współudziale miejscowych i okolicznych chłopów.

Wiec odbył się o godz. 3-ciej popoł. w wypełnionej po brzegi ogromnej sali szkolnej, gdzie po zagajeniu zebrania przez miejscowego włościannina p. St. Peszkę, wybrano przewodniczącym p. Wł. Kamińskiego.

Dr. Majewski w dłuższym przemówieniu wykazał całą ohydę zamierzonego przez koalicję gwałtu. P. Peszko zaznaczył też dobitnie, że żadna moc nie zdoła zmusić ludu do wyrzeczenia się swych praw do tej ziemi, ani też tem samem do zgodzenia się na dwudziestopięcioletnie prowizoryum. Lud, który w roku ubiegłym i bieżącym nie wahał się gołemi rękoma bronić swych praw do Ziemi Czerwińskiej, nie cofną się i w przyszłości przed żadnym krokiem.

Następnie omawiano też sprawę zawiązania Organizacji, celem odparowywania ataków, zmierzających do oderwania Wschodniej Małopolski od jej Macierzy.

Po blisko czterogodzinnej obradowaniu przewodniczący zamknął zgromadzenie po uchwaleniu następującej rezolucji:

Wysoka Rado Pięciu!

My obywatele Rzeczypospolitej Polskiej i odwieczni mieszkańcy Rzęany polskiej w Ziemi Czerwińskiej, zakładamy

PROTEST

przeciw traktatowi czasowo tylko oddającemu Ziemię Czerwińską w zarząd Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast żądamy kwrocenia nam naszych praw zakwestjonowanych przez Radę Pięciu, do Ziemi Czerwińskiej, jako składowej części naszej Ojczyzny Rzeczypospolitej Polskiej. A w przeciwnym wypadku jesteśmy zdecydowani; i służbom pokryć trupem i gruzem, a do oderwania jej od Rzeczypospolitej Polskiej nie dopuścimy i wzywamy cały Naród Polski, by nas nie opuścił i wzywamy rząd polski i sejm ustawodawczy, by za żadną cenę nie podpisał tak dla nas zabójcze-

go traktatu i natychmiast odwołał z Paryża nieudolnych dyplomatów.

Głwa Marjan, sekretarz.

O szkołę na kresach.

(Korespondencya własna „Kurjera Lwowskiego”).

Mikulicze w grudniu 1919.

W Mikulicach, miasteczku, położonem na kresach Małopolski jest szkoła ludowa 5-cio klasowa. Mimo tak przykrych warunków, dzięki intensywnej pracy, reaktywowano tę szkołę. Jednakowoż pracy wiele włożyć jeszcze trzeba, by tej młodzieży, zwłaszcza polskiej, która z małymi tylko wyjątkami jest wychowywana po domach w duchu czysto polskim, wzbudzić uczucia miłości swej Matki - Ojczyzny, by ją skierować na drogę czysto polskich zapatrywań, by ta młodzież zrozumiała, że jest polską.

Do tego trzeba odpowiednich sił, trzeba nauczycieli - Polaków. Tacy tylko zrozumieć potrafią cel swego zadania i uczynią z pewnością to, czego od nich wymaga ludność cała.

W Mikulicach sił nauczycielskich mamy moc, gdyż ilość ich dochodzi do tuzina, lecz z rozpaczą podkreślamy, że trzy czwarte są rozmaitych narodowości, tylko nie polskich. Czyż nie skandal by nauczycielki - Polki siedziały bezczynnie z założonymi rękoma i czekały łaski, kiedy zechce inspektor wyznaczyć jakąś dźlurę dla tych, którym naprawdę należy się uznanie. Wystarczy tylko przypomnieć sobie smutne czasy pobytu internowanych Polaków w Mikulicach, dla których nie kto inny, jak tylko inteligencya polska z narażeniem własnem śpieszyła z pomocą; wystarczy przypomnieć sobie chwilę, gdy z tem tylko, co miały na sobie, uchodziły przed horodą hajdamacką. To są Polki!!

Czyż nie lepiej byłoby, by wszystkie panie „lanych narodowości” przeniesie gdzieś bliżej ku zachodowi, gdzie nie odczuwają dzieci nasze takiego braku opieki polskiej, a na ich miejsce dać Polaków?

Kresowiec.

Sytuacja na froncie galicyjskim.

Sytuacja na froncie małopolskim w tej chwili nie uległa — jak donosi „Gazeta Lwowska” — konkretnej zmianie. Można jednak donieść, że wojska nasze liczą się już z nową konfiguracją: frontu i stosunków, jakie panują po drugiej stronie naszych linij. Wskutek zmian, które dokonały się na terenie armii Denikina, wskutek tego, że oddziały denikijnow-

jące sklepienie nieba, poczem przeciągnął lekko dreszczem i przysiadł.

— Tadzik, czas wstawać!..

Chwilę potem siedzieli przy ognisku i wygrzebywali ze zwłóknego popiołu suche, ciepłe jeszcze, węgielki i patyczki, aby z nich uczynić podstawę dla ognia. Niczem jego zajęli się Tadzik, a Gawar udał się z wiadrem po wodę. Gdy wrócił już z kupy chrustu i suchych gałęzi buchał złoty płomień, a słup dymu wznosił się równo i prosto ku niebu w chłodnym powietrzu cichego poranku, wróżąc dzień upalny. Powiesił kimbryk nad ogniem i niezwłocznie wzięł się za kosę aby nie tracić czasu, kiedy rosiste trawy ma się lekko, jak „naoliwione”. Pierwszy szedł Tadzik. Był wyborynym kosiarzem, przekos miał sześciu, zabierał na kosę dużo, a mało to ciał bardzo czysto i równo. Gawar starał się go naśladować, ale za nim nie nadązał i Tadzik co jakiś czas stawał i, nby to ostrząc kosę, czekał na przyjaciela.

Nie świegotaly jeszcze ptaki i w niezmiernie ciszy ledwie-śedwie budzącego się dnia do szumnieki mieszały się jedyne brzęki kos, szmery kładących się traw oraz wyjęzone oddechy młodych kosińców.

— Będzie gorąco!.. — mruknął Tadzik, zatrzymując się w końcu smugi. Gawar podniósł radosne oczy ku niebiosom, nalewającym się złotoróżowym szafirem.

— Cudnie. Wiesz co: pójdziemy się kąpać!

— Dobrze, ale dopiero kiedy słońce wzejdzie i rosę osuszy.

— Rozumie się. Caciąłem tylko powiedzieć, żeby przed herbata!

(C. d. n.)

WACŁAW SIEROSZEWSKI.

46

TOPIEL.

POWIEŚĆ

(Głóg dalszy).

Gawar rozśmiał się.

— Zaraz nie koniecznie, ale w sobotę wieczorem można..

— Deskonale. Chociaż wiesz co: rzeczy przed odjazdem zaniesiemy do nich na przechowanie, inaczej ci czerkiesi nam je pokradną!..

— Władzisz z takim się zadajesz!..

Tadzik wydał usta.

— Zaraz: zadajesz się!.. Trzech słów z nami nie zamieniłem.

— Wszystko jedno; Tereszczenko, Gowonluchow, Kowrigin są ich mało-mało, przyjacielami, ty z nami aż zadużo gadasz!..

— Bo ty nie uwierzysz, jakie śmieszne oni nieraz wygadują rzeczy. Gowonluchow naprzykład raz dowodził, że wcale nie powinno być pieniędzy, bo od pieniędzy to wszystko zło, zbrodnia, zabójstwa, chęć, wojny... że powinny być tylko kwiłki na pracę... Zgoda, powiedziałem, nich będą kwilki, ale przecież to to samo, co pieniądze. Wtedy Kowrigin zaczął dowodzić, że i kwilki nie potrzebne... Po co?.. Mają być sklepy granine, do nich przychodzi każdy i bierze, co mu trzeba i ile mu trzeba... Uważasz?.. A pracuje każdy ile może?... Wtedy parsknęła Snipekowa, a ona na mnie!.. Czego się śmieje, białajaska duma?.. O tem pisał i Krapotkin i Bakunin i nawet francuskiego mi nazwali parrąza.. Cóż z tego, mówię, ale tutaj to byśmy

wszyscy musieli pracować na... czerkiesów. Bardzo się obraził. Dlaczegoż to czerkiesi gorsil od innych?.. Nie mogłem tak głośno o tem mówić, bo te szelmy mają dobry słuch... Więc mówię: wszystko jedno: pracowicie robiliby na lenuchów! A Tereszczenko na to: i tak teraz pracowicie wszędzie pracują na lenuchów. Cóż mu miałem powiedzieć? Powiedziałem mu tylko, że nie prawda. A oni zaczęli mi wyliczać wtedy wszystkich wszystkich kupców w mieście, urzędników, właścicieli kopalni złota... Cóż im miałem powiedzieć: prawda, ci mało robją, ale mają pieniądze... „To to właśnie!” — zakrzyknął na mnie... To i mój ojciec próżniak, bo ma pieniądze?... Omalobyśmy się wtedy nie pobili!.. — gadał Tadzik, układając się do snu.

— Już śpiż, Józik?

— Spieł! — odpowiedział Gawar.

— Ale ja za tego nie daruję. Wszystko im wyliczę: ile długów mają, jak im nikt nie dowierza, jak Chrebow oszukiwał w karty... Czerkiesów im wypomnę... Wszystko.. — mruknął Tadzik, naciskając starannie koldrę na głowę, aby się uchronić od polatujących z brzękiem komarów.

Ogień przyszał. Siaby, siwy dymek nizko stał się ponad odwłgłemi od spadającej rosy tratwami. Na głębokich, pociemniałych niebiosach jaśniej wybłyły roje złotych gwiazd. Purpura zorzy zblądła do niekiego rumienca, kryjącego się za ciemną, długą, nieruchomą chmurą. W niezmiernej ciszy przejrzywej nocy, głośniejsz szumiały jasno „burmy” podmywające twarde brzeg i mamrotała potężna rzeka (unosząc zdobryte przez się ży.

Nad łakami, siwymi od rosy dniał siwy brząsk, Gawar uchylił staraju wilgotnej koldry i spojrzal na wygasle ognisko, a następnje na świta-

skie, stojące tuż przed frontem polskim zostały ściągnięte, względnie mają być ściągnięte, sytuacja na froncie małopolskim uleść może zmianie. Ludność, zamieszkała na wschód od naszego frontu, oczekuje nowej fazy stosunków. W panicznej obawie przed bolszewikami ludność albo ucieka z ewakuującymi się oddziałami Denikina, albo szuka schronienia na terytorjum polskiem.

Z różnych stron nadeszły gorące prośby zrozpaczonej ludności, by oddziały polskie ratowały ich życie i mienie, a kraj uchroniły od pożogi. Ludzie ci zakosztowali już urzędzeń bolszewickiego raju, więc czynią wszystko, by zapobiedz nowej inwazji, ze szczególnem zaufaniem zwracając się do wojska polskiego. Na froncie małopolskim może przyjść do zetknięcia się z bolszewikami. Nie mówiąc w tej chwili o tem, kto kogo podejdzie lub zaatakuje, wojska polskie, dzielna armia, stojąca pod rozkazami gen. Iwaszkiewicza, czuwa i murem stoi na wyznaczonych jej stanowiskach.

Różne wiadomości.

LOTWA I LITWA PRZECIW BOLSZEWIKOM

Wiedeń (Pat.). B. K. donosi za „Vossische Ztg.“ z Rotterdamu. Wedle londyńskiego doniesienia zdecydowały się Lotwa i Litwa prowadzić dalej wspólną walkę przeciw bolszewikom, mimo że Estonia toczy rokowania pokojowe z bolszewikami. Nawet gdyby Estonia zawarła pokój z republiką sowiecką, nie wpłynęło to na konferencję trzech państw bałtyckich w sprawie związku przeciwbolszewickiego.

LUDNOŚĆ UCIEKA Z ODESY

Londyn (Pat.). Biuro Reutera podaje na podstawie doniesienia z Konstantynopola że ludność cywilna Odessy poczęła opróżniać miasto z powodu szybkiego zbliżania się bolszewików.

ZNÓW ROKOWANIA ANGIELSKO-BOLSZEWICKIE

Wiedeń (Pat.). B. K. Londyn O: Grady wraca we wtorek do Kopenhagi, aby podjąć rokowania z Litwinowem.

PROJEKT KONSTITUCJI CZESKIEJ

Praga (Pat.). W najbliższych dniach przedłożone zostaną zgromadzeniu narodowemu projekta ustaw, obejmujących system wyborczy do Sejmu i senatu, ustawę o składzie i kompetencji senatu, ustawę językową. Sejm składać się ma z 800 członków, zaś senat ze 150 członków.

NADZIEJA RATYFIKACJI TRAKTATU W AMERYCE

Wiedeń (Pat.). Tel. Comp z Waszyngtonu. Naprężona sytuacja w senacie zmieniła się w dniach o-

statnich na lepsze. Republikańscy senatorowie, którzy domagają się łagodniejszych zastrzeżeń, zagrozili, że nie zgodzą się na kierownictwo senatora Lodge, jeżeli on nie podejmie rychło kroków celem dokonania kompromisu. Odbyły się już liczne zebrania senatorów republikańskich celem omówienia istniejących trudności. Senatorowie, domagający się łagodniejszych zastrzeżeń, rozporządzają co najmniej 19 głosami. Do tego przylączy się 45 senatorów demokratycznych. W ten sposób jest zapewniona większość 2/3 głosów wyrażającą się w cyfrze. Przypuszczają, że 1 stycznia będzie ogłoszona forma kompromisu i wówczas nastąpi ratyfikacja traktatu w przeciągu niewielu dni.

D'ANNUNZIO ODRZUCA PROPOZYCJE RZĄDU WŁOSKIEGO

Wiedeń (Pat.). B. K. donosi za „Vossische Ztg.“ z Lugano. Wedle ostatnich wiadomości z Rijek miał D'Annunzio nie zgodzić się na propozycję rządu włoskiego. W przemówieniu do narodu zaznaczył, że tylko legionści Rijek będą mogli odnieść zwycięstwo w Rjece. Konieczne jest dlatego stawianie oporu aż do ostatniego kęsa chleba.

Nowy zamach na wicekróla Frencha.

Dublin (PAT) Reuter. Dzisiaj rano wykonano napad na mieszkanie wicekróla Frencha. Jeden oficer z warty został zabity, a tak samo jeden z 12 napastników. Cztery osoby podejrzane o udział w napadzie, aresztowano.

ściganie winowajców wojny.

Paryż (PAT.) Podsekretarz stanu francuski Ignace oświadczył, że po wejściu w życie traktatu pokojowego, będzie wysłana do Niemiec lista tych osób, które Niemcy będą miały wydać. Sprawcy spustoszeń i gwałtów będą wydani tym narodom, które zostały tymi zbrodniami dotknięte. We Francji urzęduje od roku 1916 komisja, która zostawia wszystkie fakty. Nakazy aresztowania tej komisji mają już moc obowiązującą w prowincjach nadreńskich. Przedsięwzięto już znaczną liczbę aresztowań. Sady okręgowe w Lille i Amiens musiały podwoić liczbę swoich członków.

DZUMA NA BALKANIE I W EGIPCIE

Wiedeń (Pat.). B. K. Dyrektor instytutu Pasteura Dejardir Beaunet oświadczył współpracownikowi „Martina“, że w wielu portach morza Śródziemnego, jak np.: w Salonikach, Aleksandrii i Konstantynopolu znajdują się ogniska dżumy. Poczyniono już energiczne środki zaradcze.

KONFERENCJA KOALICJI ODEJDZIE SIĘ W LONDYNIE

Wiedeń (Pat.). Tel. Komp. Londyn. Konferencja dla obrad nad sprawami międzykoalicyjnymi odejdzie się prawdopodobnie w Londynie, ponieważ Lloyd George z powodu kwestji irlandzkiej, uniemożliwiającej mu wyjazd, tego zażądał.

JAPONIA I AMERYKA POROZUMIAŁY SIĘ W SPRAWIE SYBERJI

Wiedeń (Pat.). Tel. Komp. Nowy Jork. Wedle japońskiego biura prasowego doszło do skutku porozumienie między Stanami Zjednoczonymi a Japonją w sprawie wspólnego postanowienia na Syberji.

Wiedeń (Pat.). B. K. z Waszyngtonu. J. Rockefeller ofiarował ponownie 100 milionów dolarów na cele naukowe i filantropijne.

Wiedeń (Pat.). Tel. Komp. z Waszyngtonu. Wilson podpisał projekt ustawy, umożliwiającej sfinansowanie amerykańskiego handlu eksportowego do Europy.

Berlin (Pat.). „D. Allg. Ztg.“ donosi z Hagf: Przedstawiciel amsterdamskiego „Handelsbladu“ miał rozmowę z jednym z dyplomatów niemieckich, który powiedział, że sytuacja aprowizacyjna Niemiec jest bardzo poważna.

Na sznie ów kara więzienia do dwóch lat.

Walka z szulerką w Niemczech.

Z Berlina piszą nam: Niezwykle wrażenie wywołała jednogłośnie uchwała niemieckiej rady narodowej, która uzupełniła obowiązujący w Niemczech kodeks karny paragrafami nakładającymi długoletnie więzienie i grzywny do 200.000 m. na szulerów.

Przedłożone zgromadzeniu nar. przez ministra sprawiedliwości Schuffera paragrafy brzmią następująco:

Par. 284. Kto urządza publicznie gry hazardowe, ukarany za to zostaje więzieniem do dwóch lat i grzywną do 100.000 m. Jako publiczne uważane też są wszelkie gry hazardowe, uprawiane w klubach, kasynach, stowarzyszeniach, albo też zamkniętych towarzystwach.

Par 284a. Kto bierze udział w tych grach hazardowych, ukarany zostanie więzieniem do 6 miesięcy, albo też grzywną do 100.000 m.

Par 284b. Urządzenia, gry i pieniądze, znalezione podczas wylapania szulerów zostaną skonfiskowane.

Par. 285. Kto uprawia grę hazardową zawodowo, ukarany zostanie więzieniem i grzywną

Znaczenie idei celu dla narodu.

—o—

(Dokończenie).

Tymczasem nauka, ta cierpliwa i wytrwała mistrzyni, w zacieraniu pozornych przeciwstawieństw, w obalaniu słupów granicznych tam, gdzie one istnieć nie powinny, wykazuje obecnie, że społeczna przyczynowość i konieczność nie tylko nie są sprzeczne z psychiczno-moralną wolności woli, lecz, że z tą ostatnią doskonale się godzą, że nawet po części wynikają ze współdziałania woli, kierującej w świadomości pojedynczych ludzi i wolnej od wszelkiego melancholiznego przymusu. Oddzielni ci ludzie, to nie są bynajmniej, jak twierdziła pewna szkoła, czysto bierne atomy społeczne. Prawda, że każdy człowiek podlega licznym wpływom społecznym, że jest przeniknięty na wskroś duchem swego otoczenia, niemniej jednak we wszystkim, co on czyni i przedsięwzięcie występują przede wszystkim i bezpośrednio jego własne dążenia, pożądania i wola, czyli że posiada możność stwarzania pomysłów i wynajdywania środków do ich urzeczywistnienia. Prawda, że statystyka wykazuje pewną prawidłowość w postępowaniu człowieka w danych warunkach społecznych, lecz to jest jednoznaczne z przymusem mechanicznym; jest to jedynie stałe motywowanie woli człowieka, które nauka oznacza mianem determinizmu psychiczno-społecznego, bynajmniej niewykluczającego wolności wyboru i swobody rozmownej woli.

A więc przeciwieństwo wyżej wspomniane,

istniejące jakoby pomiędzy prawem przyczynowości a wolnością woli, nauka znosi w ten sposób, że dowodzi, iż społeczna przyczynowość nie zachodzi ponad głowami ludzkimi, lecz że zawsze i wszędzie przeciąga poprzez ośrodek, złożony z ich woli, poprzez czynne, samojstne rozważne, świadome celu i środków postępowanie człowieka. Społeczna konieczność i prawa przypuszczają już zatań zgodne z popędami i wola oddziaływania ludzi, którzy dążą do pewnych celów i słuchają danego wewnętrzznego nakazu, że coś, co nie jest, ma się stać; prawa owe nie istnieją przed wola i czynami uspołecznionych ludzi, lecz powstają dopiero na mocy związku pomiędzy działaniem i oddziaływaniem wzajemnym czynów dowolnych, ażeby następnie mniej lub więcej wpływać na bieg tych ostatnich.

Z powyższego widać, że idea celu, będącego przedmiotem woli uświadomionych jednostek ludzkich, właściwie pozwala dopiero stworzyć możliwość zupełny społeczny związek przyczynowy, pozwala zrozumieć sens i znaczenie społecznych zjawisk, instytucji i ustrojów. Prawda, że idea celu, stanowiąca treść aktów woli, występuje z początku jedynie jako ideał, istniejący tylko w świadomości ludzkiej, a nie w rzeczywistości, łatwo jednak zrozumieć, jaki wpływ w życiu społecznym musi mieć podobny ideał; jak to, co jeszcze nie jest, lecz ma dopiero stać się, może zmieniać przyszłość. Ponieważ celowe idee i ideały społeczne są to typowe przedmioty woli, przeto, gdy siła tej ostatniej jest dość wielka, a stosunki dziejowe są sprzyjające, działają jako potężne przyczyny i przemieniają się w fakty rzeczywiste, których zespół stanowi właśnie zmieniony byt na-

rodowy. Rzecz jasna, że owe ideały muszą wyrostać z prawdziwych potrzeb i dążeń narodu, że poza nimi muszą stać pewne tendencje rozwojowe, które im sprzyjają.

Co więcej, celowe ideały społeczne posiadają także znaczenie normujące życie społeczne, stanowią bowiem podstawę do oceny i krytyki rozmaitych przejawów tego życia, do osądzania czy dane drogi istotnie prowadzą do celów, jakie naród ma przed sobą. Taka ocena i krytyka ze stanowiska pewnych celów czyli ocena teleologiczna, według wyrażenia naukowego, może stać się wysoce obiektywną, a przez to także o wiele pożyteczniejszą od impulsywnej, uczuciowo-egocentrycznej oceny faktów społecznych przez luzem chodzących laików. Wbrew dawniejszym poglądom, nauka dzisiejsza zastrzega się przeciwko twierdzeniu, jakoby sposób widzenia teleologiczny był wogóle zupełnie nienaukowy, albowiem prócz nauk społecznych teoretycznych w najściślejszym znaczeniu istnieją nauki społeczne stosowane, które, opierając się na prawach wykrytych przez tamte, badają stosunki teleologiczne czyli celowe, stosunki skutków do przyczyn i usiłują stwarzać wzory do właściwej praktyki. Nauki społeczne stosowane zajmują się zasadniczo pytaniem: Jakim musi być to a to i co powinno się stać, ażeby dany określony cel został osiągnięty?

Niechaj czytelnik zestawí obecnie to, co przedstawiłam wyżej, jako rezultat nowszych badań naukowych z tym przewrotem dziejowym, jaki w ostatnich kilku latach dokonał się w Polsce. Czy możnaby znaleźć bardziej klasyczny przykład, ilustrujący prawdziwość i słuszność tego,

„APOBLO“ Dziś

stawną gazetę filizowa POLA N-GRI
w najnowszym ciekawym
hiszp.ńsk. m. gramete — 51

ZEMSTA KRWI nadzwyczajna nie-
bywała atrakcja.

do 200.000 m, a w razie zachodzących okoliczności łagodzących więzieniem do 1 roku i grzywną do 100.000 m.

Par. 285a. We wszystkich wypadkach powyższych sąd może także zawyrokoować utratę praw obywatelskich i postawienie szulerów pod dozór policyjny. Cudzoziemcy po odsiedzeniu kary mogą być wydaleny z granic państwa.

W usasadnieniu powyższego projektu oświadczył minister sprawiedliwości Schiffer, że szulerka podczas wojny przybrała w Niemczech olbrzymie rozmiary i że musi się temu przeciwdziałać. Po przemówieniu dyrektora minist. Joela wszystkie paragrafy uchwalone zostały jednomyślnie bez dyskusji we wszystkich trzech czytaniach.

Wszystkie pisma belgijskie wyrażają się z największym uznaniem o tej uchwale zgromadzenia narodu. i komentują powyższą uchwałę w ten sposób, iż w myśl intencji ustawodawców ściśle i także będą i postawieni przed sąd członkowie zarządu wszelkich klubów, kasyn, resurs i stowarzyszeń, tolerujących w tych towarzystwach gry hazardowe. Jedynie tylko bezwzględne wykonanie ustawy będzie w stanie zapobiec szerzeniu tego raka, toczonego społeczeństwo... nie tylko w Niemczech.

Nie ulega wątpliwości, że i w innych państwach zabiorą się rychło do tępienia szulerki.

Z OPERY.

„Pajace“ z Mannem — „Cavalleria“.

Łódź Mann pożegnał się z nami jako Canio w „Pajacach“. W partii tej niżej już na scenie lwowskiej zbierał oklaski, ale takich, jak obecnie nie miał chyba jeszcze. Po pierwszym akcie wywoływano go kilkanaście razy, żądając powtórzenia sławnego, a ośpiewanego już do syta ustępu, kłócącegogo akt pierwszy. Mann nie kończył go stereotypowym szlochaniem; ból jego objawia się niedopowiedzeniem frazy, jakimś chwilowym zamarciem, bezczuciem. Inaczej niż Dygas i wielu innych, których się przed nim słyszało. Pomimo ciekawych i oryginalnych szczegółów Canio Manna jest mniej zajmującym niż jego Radames lub Elcazar, a głosowo odzwycięża on mu też, jak mi się zdaje mniej niż tamte partje lub partje Wagnerowskie. Powaga i dostojność, które najbardziej cechują Manną jako śpiewaka i aktora, niezbyt licują z tą postacią pajaca. Znakomity Lohengrin, Tristan i Paetrina nie może być równie

co nauka twierdzi o znaczeniu ideału, jako pożądanym przyczynie działającej? Tym celem, istniejącym pod postacią idealną przez półtora wieków w świadomości całego narodu polskiego, było odwołanie się do ideału. W jaki sposób ten ideał, który posiada już dziś kształt rzeczywisty, realny, jak pożądanym musiał on zaważyć na szali dziejowej, na której ważyły się inne jeszcze czynniki, to starałam się wyżej objaśnić na podstawie naukowej.

Lecz, jak wspominałam, idea celu posiada nie tylko znaczenie objaśniające, jako jedna z przyczyn tego, co się stało. To dopiero połowa jej wartości, albowiem jest ona prócz tego czynnikiem normującym, który pozwala oceniać i poddawać krytyce rozmaite środki i drogi prowadzące lub nie do danego celu. Obecnie Polska, po odzyskaniu przez nią niepodległości czyli po osiągnięciu jednego z najgłówniejszych celów, przyswiewca cel imy: stać się krajem silnym nie tylko militarnie, lecz także ekonomicznie, moralnie i umysłowo. Idea tego z kolei celu istnieje obecnie w duszy każdego szczerego Polaka, żyje w niej pod formą idealną, jako Polska nie tylko wolna, lecz także wszechstronnie odrodzona stanowiąc przedmiot i treść woli, które na mocy niewątpliwych praw społecznych muszą znów w przyszłości zaważyć na szali dziejowej jako pożądana przyczyna działająca, która zamieni ideał w rzeczywistość i stworzy Polskę silną wewnątrznie ładem i porządkiem, spokojem i zgodą, mądrością i enotą.

R. Hilarowiczówna

dobrym Caniem. To trudno! Partnerką była p. Argasinska-Chojnowska. Wjelka nasza pieśniarka ma mało talentu scenicznego i jej sceniczne postacie nie dają nic ciekawego. Głosowo była bardzo dobrą. Zresztą o „Pajacach“ nie ma co pisać. Nasłuchaliśmy się ich już dość, a prawdopodobnie wobec zółwiego kroku w postępie i rozwoju naszego repertuaru operowego usłyszymy je jeszcze nieraz.

To samo można powiedzieć o „Cavallerii“, tej stałej towarzyszkii „Pajaców“ na scenie naszej. Przedstawienie onegdajsze z p. Malecką i p. Wolińskim było bardzo słabe. Szkoda pięknego głosu p. Wolińskiego, który widocznie nad sobą mało pracuje. U p. Maleckiej też nie widać żadnego postępu tak pod względem śpiewu jak i gry; całość była bardzo nieciekawa. A już o chórach nie ma co mówić.

Dlaczego repertuar nasz nie może wybrnąć z błędnego koła kilku oper, tego nie możemy zrozumieć. Objęcywano nam „Onegina“, „Wetera“, „Lohengrina“, „Erosa i Psyche“ i wiele innych, a tymczasem słyszymy wciąż jedno i to samo. Smutne, ale prawdziwe.

B. Walter

Kronika.

Kalendarzyk

Dziś rz. kat. Sabina; gr. kat. Danyła. Jutro rz. kat. Sylwestra; gr. kat. Sewastjana muż. — Wschód słońca 7:09, zachód 4:7.

Repertuar teatru wy.

We wtorek „Bal maskowy“, opera Verdięgo.

We środę „Seans“, operetka — o g. 11 w nocy „Noc Sylwestrowa“.

— Z powodu przerwy telefonicznej z Warszawą nie otrzymaliśmy dziś cesposz telefonicznych warszawskich.

— Z żałobnej karty. Kapelan wojska polskiego ks. Inocenty Lukaciu zakonu OO. Dominikanów zmarł w Równie 23. bm. Śp. Lukaciu był z pochodzenia Rumunem, jednak Polskę umiłował i wiele dla niej przecierpiał. Rząd austriacki internował go przez dłuższy czas. Zwolniony staraniem zakonu OO. Dominikanów, wstąpił w szeregi wojska polskiego. Na posterunku tym nabił się tyfusu plamistego i zakończył życie. Cześć pamięci kapłana i żołnierza.

— Z gospodarki w „Zachęcie“. Z poważnej strony otrzymujemy następujące uwagi: W kancelarii kierownictwa wystawy obrazów „Zachęta“ przy ul. Legionów, dzieją się następujące fakty: W niptdziele 21. bm. o godz. 11-tej przed południem, funkcjonaryszka zarządu, zapytana o cenę obrazu J. Nowomowej pt. „Wnętrze“, poinformowała, że cena tego obrazu wynosi 2300 K., co było w odpowiednim zestawieniu wpisane a-tramentem. W godzinę później, gdy obraz chciało zakupić, oświadczyła ta pani, że cena jest 2800 K., przyczem można było zauważyć, że ołówkiem przerobiono 3 na 8. Na zwróconą uwagę na tak znaczną różnicę w przeciagu godziny, otrzymano odpowiedź, że z ceny tej nie można opuścić i że obrazu nie musi się przecież kupować. Niezrozumiałym jest skok o kilkaset koron w przeciagu godziny, gdyż artystka-malarka, oddając na skład swe dzieło, cenę ustaliła, a procent dla towarzystwa w przeciagu godziny nie mógł znów tak wzrosnąć. Takim sposobem popierania sztuki polskiej jest dla artystów niepożądany, a nieodpowiedni jest dla towarzystwa, mającego na celu podniesienie poziomu sztuki w naszym mieście.

— Wykup złota i srebra. Dyrekcja skarbu we Lwowie komunikuje: Przymusowy wykup złota i srebra. Termin składania złota i srebra podlegających przymusowemu wykupowi na zasadzie ustawy z 7. listopada br. został rozporządzeniem ministra skarbu z 11. grudnia br. przedłużony dla całego państwa do dnia 31. grudnia br.

— Zjazd społeczny na prowizji. Z Czernielicy, pow. Horodenka, piszą nam: Przez cały czas

4-letniej wojny, a potem kilkumiesięcznej nieważli-ruskiej życie towarzyskie w naszej miejscinie zamarło było zupełnie. Dziś, kiedy ta straszna burza przeszła, każdy odetchnął swobodnie pełną pierśią i widzi, jak wiele posterunków życia kulturalnego stoi pustką. Podnieść jednak należy, że wiele jednostek chętnych, a świadomych tego wszystkiego, nie opuszcza rąk. P. Cwikliński, sekretarz P. R. O. z Horodunki, dnia 30. listopada b. r. założył u nas przy współudziale dość liczną zebraną Poloni miejscowej radę opiekującą miejscową omówiwszy przytem zadania i wniosły cel tej instytucji. Przewodniczącym tejże rady została wybrana p. Helena Petrowiczówna, tutejsza obywatelka. Na zebraniu tem był też obecny starosta p. Agopsowicz, który składając życzenia nowo powstałemu Tow., złożył na ręce skarbnika kwotę 100 K.

Następnego dnia, tj. 1. grudnia br. głównie staraniem p. Franciszka Łopuszańskiego, komisarza gminnego, odbyło się ważne zebranie Kółka rolniczego. Po ilości zebranych sędzię należy, że interesowane się sprawami ogółu jest wjelkie, chodzi tylko o szczerych i chętnych kierowników. Po wstępnych słowach, podniosło wypowiedzianem przez p. Działy, a pod przewodnictwem p. Wolskiego, wybrano nowy zarząd. I młodzież nie śpi. Przygotowuje się ona teraz do dwóch przedstawień. Jedno ma się odbyć na Boże Narodzenie, a drugie „Jasełka“ na Tęcach Króli. Czysty dochód z przedstawienia przeznaczony na odnowienie znieszonego „Domu polskiego“.

W. D

— Halo — lwów: Serdeczne życzenia „Wesołych Świąt“ dla wszystkich obywateli „Lwowskiego grodu“ zasyłają telefonicznie sztabu 38 pp.: J. Mroczkowski kpr. kabareciarz, Franczuk, sierżant, szef techn., Udziela Eug., kier. centr. ogrzewania, Kotlarczyk, 5 cioroczny plutonowy, Ruśński kpr., specjalista w pieczeniu kartofli, W. Kraus, sierż. szef, szofer od wózka dwukołowego, Glowik kpr. c. k. dostawca mrozu, Hamayda sierż., wynalazca 140-cm. mörserów, Platkiewicz, Rollauer plut. wynalazca prochu na ulicy.

— Z Uniwersytetu lubelskiego. Piszą nam z Lublina: Dziekanem Wydziału prawa i nauk społ. ekonom. Uniw. lubelskiego na rok 1919-20 wybrano prof. Dubanowicza, a zastępcą prof. L. Wołczakowskiego. Prof. dr. T. Hilarowicz zakończył na tymże wydziale wykłady źródeł polskiego prawa politycznego w latach 1916—1918 i rozpoczął wykłady polsk. prawa administracyjnego. Wykłady skarbowości objął poseł prof. dr. Radziszewski, a ekonomji polt. prof. Jan St. Lewiński.

Dziekanem wydziału humanistycznego wybrano prof. dra Maurycego Straszewskiego (b. prof. Uniw. Jagiellońskiego).

— Uczynność wyzwolenia Belza. Piszą nam stamtąd: W komunikatach naszego sztabu generalnego żadna miejscowość nie była po tylekroć wymieniana, co Belz. Walki bowiem o Belz i w najbliższej okolicy Belza trwały od 27. stycznia do 14. maja 1919.

Nieatartem wspomnieniem wrył się w pamięć tutejszych mieszkańców dzień 27. stycznia 1919 r. dzień wyzwolenia upragnionego, który przynieśli nasi dzielni żołnierze, przepędzając Ukraińców poza miasto. Rocznicę dnia tego postanowiono święcić uroczystie, zawiązał się w tym celu komitet przygotowujący obchód na dzień 27. stycznia 1921.

W dniu tym cześć będziemy pamięć bohaterów poległych w obronie Belza, pójdziemy na ich mogiły szare, a żyjących obrońców, a w szczególności gen. Berbeckiego, którego tu jako wybawcę z wdzięcznością, wszyscy wspominają, zaprosimy, aby obecnością uświetnili tę podwójną chwilę. Spiacając choć w małej części dług wdzięczności gen. Berbeckiemu, zamianowała Od-tut. gmina honorowym obywatelem m. Belza i pamięć uczciła nazwaniem ulicy Jego imieniem.

— Fabryka nauczycieli w Drohobyczu. W sprawie korespondencji naszej w nrze 352 z 5. bm. pod t. „Fabryka nauczycieli w Drohobyczu“, otrzymaliśmy list z wyjaśnieniem, że kurs ten nie jest przedsiębiorstwem garstki ludzi obliczonym na

zysk nauczycieli, lecz przeciwnie, został on założony z inicjatywy szkolnictwa polskiego, jako instytucji wykonawczej Związku wszystkich polskich stowarzyszeń nauczycielskich celem przygotowania sił pomocniczych do pracy nauczycielskiej. Ustawy organizacyjne dla szkół ludowych już dawniej przewidywały użycie w szkolnictwie ludowym sił nieukwalifikowanych, które po kilku latach praktyki i po zdaniu egzaminu mogły przyjść na normalny etat nauczycielski.

Użycie takich sił jest wprost koniecznością w obecnej chwili, kiedy na całym terenie byłego zaboru rosyjskiego i pruskiego szkoły polskie muszą być świeżo zakładane, gdyby się miało je obsadzić siłami ukwalifikowanymi, tysiące tych szkół musiałoby pozostać nieczynne.

Niedopuszczenie do tego, szerzenie oświaty chociażby w najprymitywniejszej formie przez podawanie nauki czytania i pisanie i tępienie w ten sposób przerażającego wprost analfabetyzmu na ziemiach polskich jest chyba rzeczą tak ważną, że wobec niej sprawa podniesienia poziomu kulturalnego i ekonomicznego nauczycielstwa, która jest punktem wyjścia autora artykułu, musi zejść na drugi plan.

Propagowanie kursów nauczycielskich podjęte przez Biuro szkolnictwa polskiego, umożliwienie w ten sposób rządowi otwarcia jak największej liczby szkół ludowych w jak najkrótszym czasie, jest więc akcją wysoce obywatelską i narodową.

Na kurs w Drohobyczu przyjmują się kandydatów (tki) z ukończoną co najmniej trzecią klasą wydziałową lub czwartą klasą gimnaz., w przepisanym dla kandydatów na nauczycieli wieku i z tem, że dla uzyskania stałej posady naucz. będą oni musieli po kilkuletniej praktyce złożyć egzamin dojrzałości; kurs zaś ma za zadanie nadać tym kandydatom praktyczne wskazówki metodyczno-pedagogiczne do wykonywania zawodu.

Frekwentanci (ki) kursu opłacają po 25 kor miesięcznie na wydatki administracyjne i gdyby one nawet były przeznaczone dla prowadzących ten kurs nauczycieli, to nie możnaby ich uważać za wysokie.

Za zarząd kursu Józef Raba, dyrektor szkoły wydz. męskiej.

— Skąd wziąć na to? Z Sąsiadowic, pow. Sambor, piszą nam: Na mocy ustawy z dnia 27. maja 1919 Dz. p. p. N. 44 par. 311 art. 8 obowiązana jest gmina, względnie fundusz szkolny miejscowy do bezpłatnego dostarczenia opału nauczycielstwu szkół ludowych i wydziałowych. Ustawa ta wywarła na biednej ludności wielkie wrażenie, gdyż ludność wiejska w Galicji wschodniej jest prawie kompletnie długotrwałą wojną zniszczona. Gmina Sąsiadowice posiada 6 sił nauczycielskich, którym według polecenia starostwa a obliczenia Rady szkolnej okr. przypada po 2 sagi 40 setnych drzewa opałowego twardego, licząc jeden sag w lesie po 240 kor., 64 kor. za dostawę, mamy kwotę 4.377 kor. 60 hal., z czego przypada na gminę 4.093 kor. 05 hal., zaś na klasztor OO. Karmelitów nie wiadomo z jakiego rachunku 284 kor. 55 hal., przyczem pominięty jest obszar dworski, który posiada w Sąsiadowicach przeszło 400 morgów ziemi ornej i 700 morgów lasu, sagi po 240 kor. gmina musi napewno u nich kupić. Gmina Sąsiadowice jest wojną ukraińska kompletnie zniszczoną, a więc ciężar tak wielkiej sumy zrujnowalby cały dobytek biednej ludności, tem bardziej, że gmina nie posiada ani jednego hałera dochodów gminnych, gdyż nie ma ani jednego morga pastwiska, ani też lasu. Mamy więc niezłomną nadzieję, że Wysocki Rząd polski uwzględni naszą nędzę, wyżej wspomniane daniny przyjmie do funduszków państwowych, utrzyma nadal naukę szkolną w czysto polskiej wiosce i zaszczyli nas siłami nauczycielskimi, aby pracowali dla dobra ludu, a nie jak jest obecnie, że od dwóch lat jedna z sił nauczycielskich w klasie szkolnej nie była, a w rachunku była policzona.

Stanisław Smereka, nac. gminy.

KOMUNIKATY.

Kupony na Noc Sylwestrową zamawiać można na bilety we wtorek 30. grudnia 1919 r. w teatrze parter, drzwi nr. 32. Już bardzo nieliczne bilety na „Noc Sylwestrową“ pozostały do nabycia, Próby wszystkich trzech działów na ukończeniu. Wiele niespodzianek.

Wielki wieczór sylwestrowy z nadzwyczaj urozmaiconym programem urządzi „Sokół IV.“ 9165

Arkaadajowi wie zór sylwestrowy odbędzie się w środę dnia 31. bm. w lokalu „Czytelni Akademickiej“, ul. Lozińskiej 7, początek o godzinie 9 wieczór. Program nader urozmaicony. O północy kabaret. 9166

Reperluar Gal. Biura koncertowe o M. Tuerka. Piątek 2-go stycznia 1920, J. Korolewicz. Wieczór pieśni na dochód wdów i sierót po obrońcach Lwowa. Bilety do nabycia u Scyfartha. 9137

Kamenda M. S. O. we Lwowie. — Miejskiej Straży Obywatelskiej, której mężną postawę w ciągu długiej walki o Lwów nauczyliśmy się cenić, przesyłam serdeczne życzenia Wesołych świąt — generał Jędrzejewski, mp. Dowódca V. dywizji. 9136

Dnia 4-go stycznia 1920 r. o godz. 5-tej popołudniu odbędzie się wielki koncert na rzecz inwalidów Wojsk Polskich, który urządzi „Polski Biały Krzyż“, Komitet Pań Polek VI dz. W koncercie przyrzekły łaskawie współudział znane artystki p. Wanda Kowalska, p. Kazimiera Jaworowska-Bańkowska, p. Ghorążak Jostówna i inne. Bilety do nabycia w księgarni p. K. Gubrynowicza. 9170

Komitet Pań Polek VI. działający składa gorące podziękowanie pp. Kupcom i tym wszystkim, którzy przyczynili się do urządzenia gwiazdki dla inwalidów Wojsk Polskich. 9169

„Koło muzyczne“. Pogadanka prof. Flamma-Płomińskiego na temat „Dusza a technika w śpiewie“, zapowiedziana na 29. bm. musiała zostać przełożoną z powodu choroby prelegenta na 5. stycznia 1920. Dnia 3. stycznia 1920 odbędzie się w malej sali gal. Tow. muzycznego I. wieczór Schubertowski. Odczyt o Schubercie, jako pieśniarzu, wygłos. p. Jerzy Pogonowski, jako ilustracja odczytu odpiewa 16 pieśni Schuberta p. Romuald Rebczyński, uczeń Coltoniego i Leoniego, baryton opery, medjołańskiej i berlińskiej. Początek o godz. pół do 8-mej wiecz. Członkowie mają wstęp wolny i mogą wprowadzić gości za opłatą. Wieczór Beethovenowski odbędzie się później.

Czas odnowić przedpłatę na rok 1920!

Prosimy uprzejmie o rychłe odnowienie przedpłaty na syczeń i I kwartał celem uniknięcia przerwy w przesyłce „Kurjera Lwowskiego“. W razie nieuiszczenia prenumeraty miesięcznej do dnia 5. każdego miesiąca wysyłka „Kurjera Lwowskiego“ zostanie wstrzymana.

Prenumerata wynosi:

We Lwowie bez odnoszenia do domu: miesięcznie kor. 13, kwartalnie kor. 39,

z odnoszeniem do domu: miesięcznie kor. 15, kwartalnie kor. 45

Z przesyłką pocztową w całej Polsce: miesięcznie kor. 15, kwartalnie kor. 45.

Z przesyłką pocztową w innych państwach: miesięcznie kor. 17/50, kwartalnie kor. 52/50

Cena pojedynczego numeru na całym obrzarze Polski 60 hal

Za zmianę adresu dopłaca się 60 hal

Pojedyncze numery „Kurjera Lwowskiego“ do nabycia: w administracji „Kurjera Lwowskiego“, ul. Chorążczyzny I. 26 i we wszystkich biurach dzienników, trafikach i na dworcach we Lwowie i na prowincji.

Rozpaczliwe położenie urzędników.

Z kół urzędniczych z prowincji otrzymujemy następujący apel: Ciekawem jest, iż mimo tylu artykułów, przedstawiających wielką nędzę urzędników, władze centralne dotąd niczego nie przedsięwzięły, ażeby niedoli tych białych murzynów ulżyć. Czyżby władze te tak się z tymi artykułami oswoiły, że już żaden argument nie jest w stanie ich wzruszyć? Kiedy który z nas niedołą do rozpaczy przyprowadzony zjawi się w biurze z prośbą o przydział jakiego artykułu — ma dla nas tylko jedną odpowiedź: „nie ma“.

Czytamy ciągle w rozmaitych czasopismach o transportach i przydziałach wszelkiego rodzaju

artykułów spożywczych i codziennego zapotrzebowania, więc widocznie rząd daje i ma najlepsze chęci — my jednak tego nie widzimy, ale za to pokatnie, po cenach paskarskich dostaniesz wszystkiego, a więc i mąki, cukru, kaszy, skóry, itp. Ale gdzież urzędnika stać na takie ceny? Chociażby nietylko 13-tą, ale Bóg wie jaką jeszcze płacę nam przyznano, to nie wystarczy. Paskarze pochłaniają całą naszą płacę wraz z wszystkimi możliwymi dodatkami zaraz w pierwszych dniach miesiąca?

Zima nadeszła, a my urzędnicy państwowi wlecemy swój żywot o głodzie i chłodzie, w podartem obuwiu i ubraniu, równającym się łachmanom, a rząd ciągle nam dołę polepsza i jest przekonania, iż my mamy wszystkiego w bród, a my niczego nie mamy!

Do dobrej chęci rządu potrzeba także i sumiennych wykonawców jego poleceń. ale niestety! wszędzie spotykamy się tylko ze złą wolą.

Wysoki rządzie! Błagamy cię, jeśli masz jakich uczciwych ludzi do dyspozycji, wyślij ich na prowincję dla zbadania naszych stosunków, a jesteśmy pewni, że znajdzie się tu niejeden, do którego da się zastosować najnowsza kara za paskarstwo, kradzież itp., bo chyba to tylko położy tamę podobnym nadużyciom i spowoduje sumienny i rychły przydział najkonieczniejszych artykułów pomiędzy najbardziej potrzebujących, jakimi są urzędnicy państwowi.

Nam strajkować nie wypada i mimo bardzo ciężkie warunki życiowe pracę swą biurową kontynuujemy dalej sumiennie, jednak gdy rychło pomoc nie nadejdzie, rozpacz nasza dojdzie do zenitu, a wówczas za siebie nie ręczymy.

Niech to będzie ostatni nasz głos, na który nareszcie otrzymamy to, bez czego nie ma egzystencji dla człowieka.

Zapiski.

„Przewodnika administracji polskiej“, miesięcznika, poświęconego teorii i praktyce administracyjnej, wychodzącego w Lublinie pod redakcją prof. dra T. Hilarowicza, ukazał się Nr. 2—3. Zawiera on następujące prace: dra Gałuszki o organizacji polskich władz administracyjnych, prof. dra Hilarowicza o osądzie karnym w postępowaniu administracyjnym w b. Galicji, inż. Aug. Rybickiego o odbudowie kraju z materiałów ogniobezpiecznych, dra M. Orłowicza o zadaniach polityki administracyjnej na polu organizacji turystyki i sportu w Polsce, dra A. Kuczewskiego o znaczeniu opieki — poradni w społecznej walce z gruźlicą. — Sprawozdania. — Kronika. — Dział praktyczny.

Ne rologia.

Klementyna Pakoszowa

wdowa po naczelniku sądu i właścicielka realności po krotkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła 29 grudnia 1919 r.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się 31 grudnia 1919 r., o godzinie 11-tej przedpołudniem z domu żałoby przy ul. Głogańskiej 20, na który stroskali synowie, córki, wnuki, krewnych, znajomych i pobożnych chrześcian zapraszają.

Osobne zaproszenia nie będą rozsyłane.

ZOFJA z Wasungów ŁOMNICKA

żona knstosza muzeum im. Dzieduszyckich i profesora II, szkoły realnej we Lwowie zmarła zaopatrzona św. Sakramentami, dnia 28. grudnia br., w 40 roku życia.

Stroskali mąż, dzieci i bracia zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na pogrzeb, który odbędzie się dnia 30. grudnia br., o godzinie 2-giej popołudniu z domu żałoby przy ul. Nabelaka 19.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 3. stycznia 1920 r., o godz. 9-tej w kościele św. Marii Magdaleny.

Antonina Pachulska

kierowniczka Domu sierót N. P. N. P. Marii we Lwowie, przeżywszy lat 88, po długich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 28. grudnia b. r.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we wtorek dnia 30. grudnia br., o godz. 10 przedpołudniem z domu żałoby przy ul. Grodeckiej 2, na cmentarz Łyczakowski.

Ofiary i pokwitowania.

(Złożono w naszej Administracji.)

Na Górnolęzacków:

Prof. Jan Kobak, Tustanowice 15 K. Składka Działu szkolnej im. Jana Długosza w Stryju 50 K Eugenia Pieria 7 K. Jan Jaskulowski 7 K. Fryderyk de Weiss 7 K. Franciszek Barta 7 K (nauczyciele w Otyndi).

Na dzieci śląskie:

Szkola w Chotyłubiu 35 K.

Na obronę Gdańska:

Maryja Wechslerówna 20 K. Jako czysty dochód z przedstawienia w szkole w Starej Soli dnia 30 listopada 1919 — 325'90 K.

Na gwiazdkę dla żołnierza polsk:

Zamiast mszy św. w dniu imienin siostrzeńca śp. podchorążego Aleks. Kolarzewskiego — Liberatowa Krasucka z Nowego Sącza 50 K. Julia Fritsche, poczmistrzyni, Dżuryn, 25 K.

Na gwiazdkę dla żołnierzy polskich przebywających w szpitalu na Politechnice:

Zamiast życzeń świątecznych Adamowie Martynkowie, Rzepiennik strzyżewski, 10 K.

Na fundusz obrońców Lwowa:

Zamiast życzeń świątecznych Adamowie Martynkowie 10 K.

Na ociemniałych inwalidów W. P.:

Ekspozytura Składnicy sanitarnej D. O. G. 500 K. Nie przyjęte za telegram od p. Inż. Sz. Stanisława Lityńskiego, Niżniów, 10 K.

Na żołnierza polskiego:

Mich. Kobiółka, Hołowiecko, 5 K.

Dla rodziny sierocę na gwiazdkę:

Maryja Urba i ks. M. Urba, Tarnopol, 20'40 K.

Na gwiazdkę dla żołnierzy W. P. w polu:

J. Klímke, Lelechówka, 20 K.

Na wdowy i sieroty po poległych legion:

Z przedstawienia odbytego dnia 30 listopada przez działkę szkolną w Otyndi 161'20 K.

Na kapłce Orłąt:

Kazimierz Ilmicht, leśniczy w Gologórach 100 K. Prof. Jan Kobak, Tustanowice 15 K.

KSIĄZKI NADESŁANE DO REDAKCJI.

Andrzej Chmurny — Ciernie śląskie. Lwów. Lud. tow. wydawnicze.

A. Weryha - Darowski. — Kresy ruskie Rzeczypospolitej. Warszawa 1919. nakł. Koła Polaków zlem ruskich.

Inż. Roman Felicki. — Kwestja mieszkaniowa przyszłości a śledziby i byt inwalidów wojennych.

K. Mackiewicz. — Czyściec niemiecki. Moje przejścia w obozie jeńców. Wydawn. „Szczytka“.

Dr. F. Koneczny. — Czeskie a polskie prawa historyczne do Cieszyńskiego. Warszawa 1919.

Tadeusz Bocheński. — Poezje. Lublin 1919.

— Poezje, serja II. Lublin 1919.

Frank Heßler. — Finanse wielkiego księcia, przeł. St. Rossowski. Lwów 1919. Wydawn. polskie.

Janina Lada Wałicka. — Wierna straż (z walk listopadowych). Lwów 1919. Altenberg.

St. Dziewicki. — Prasa. Warszawa - Lwów. Wende.

W. Kosa. — Wieszczom cześć! Obraz dram. na tle wypadków listopadowych 1918. Płock 1919.

Nadesłane.

W noc Sylwestrową

SCENKA LITRACKO-SATYRYCZNA

rozpoczyna przedstawienia w dniu 31. grudnia 1919. w lokalu nad kawiarnią „MIRAZ“ w pasażu Mikolascha. Początek o godzinie 8 i pół wieczorem. Wstęp kor 10' — Wybitni artyści teatralni i kabaretowi pod kierownictwem P. M. Wojtanaka humorysty i recytatora warszawskiego wystąpią w swych wyborowych programach. Doborowa kuchnia, przekąski ciepłe i zimne, delikatny, warszawski ciasta, wszelkie najzależniejsze napoje. 4014

FABRYKA DLA PRZETWORÓW CHEMICZNYCH

„ALBA“

Sp. z ovr. odp.
LWÓW, ul. HALICKA I. 2^a.
poleca 18916

na Gwiazdkę i Nowy Rok

Perfumy i mydła własnych wyrobów

ponadto:

Perfumy i mydła francuskie, kremy, pudry, wszystkie artykuły wchodzące w zakres kosmetyki i perfumeryi. Wielki wybór luksusowych naczyni do manikury i kasetek toaletowych, portfele i pigułaresy skór znie paryskiej proveniencyi.

EDMUND ZYCHOWICZ

architekt, konc. budowniczy
we Lwowie, ul. Zybkiewicza L. 8.

WYKONUJE PLANY

oraz
roboty wchodzące
w zakres budownictwa
we Lwowie i na prowincji. 9037

Adwokat Dr W. MOJCIKI 126

przebiega się do WARSZAWY ul. Piękna 41. Tel. międzym. 141—20.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

DR. BERGER 2

Sykyuska 5.

Dentysta Dr JAN BRZSKI

ordynuje Lwów, ul. Akademicka 3. Bezbolesne wyrywanie zębów, sztuczne zęby, kołnierzki i t. d. 5

Specjalista chorób nerwowych

Dr. SWIĄTOKI 8051

rewrócił i ordynuje Pańska 1.

Dentysta Dr. Jakób Owiński 3

Pracownia Dentysty. zool. Techniczna
ul. Halicka 22.

Pamiętajmy

o skarbie narodowym

Cały dochód z „NOCY SYLWESTROWEJ“ przeznacza kawiarnia Centralna na Skarb Narodowy. Koncert muzyki wojskowej 9167

KONKURS

na 20 posad kontrolorów garbarń, oraz sekwę stru skór surowych.

Wymagane warunki:

1) nieskazitelna przeszłość, 2) narodowość polska, 3) wykształcenie i praktyka, odpowiadające funkcjom, 4) stałe miejsce zamieszkania w jednej z następujących miejscowości: Kraków, Wadowice, Nowy Sącz (względnie Nowy Targ), Tarnów, Tarnobrzeg, Gorlice, Rzeszów, Jarosław, Sanok, Sambor (względnie Drohobycz), Bolesław, Stanisławów, Kolomyja, Czortków, Brzeżany, Tarnopol, Złoczów, Rawa Ruska, Lwów lub w najbliższej okolicy, leżącej na linii kolejowej, mające dogodny połączenie.

Pierwszeństwo mają inwalidzi, oraz ludzie obeznani ze służbą kontrolną, jak wysłużeni zandarmi, strażnicy skarbowi i t. p.

Podania wraz z odpisami świadectw, dokładnym curriculum vitae, zaopatrzone opinią władz 1-szej instancji nadsyłać należy do dnia 1-go stycznia 1920 r. do referatu skórniczego, przy oddziale Małopolskim, Ministerstwa Przemysłu i Handlu w Krakowie, Rynek 45.

Posady są do obsadzenia bezwzględnie. Prócz wyznaczonej płacy około K 100' — miesięcznie, zależnie od kwalifikacji, przyznane będą djety stosownie do umowy.

Podziękowanie.

Na gwiazdkę w szpitalu św. Zofii złożyli na moje ręce: hr. Stefan Badeni 2000 kor., Wp. Józef Mann 1000 koron, Litwinowicz 400 kor., W. P. 300 kor., K. M. Jaworscy 100 kor., Ciechanowska 50 kor., J. S. 50 kor., H. niuś 50 kor., M. Kazecka 30 kor., B. Lewicki 20 kor., L. C. 20 kor., N. N. 20 kor., hr. K. Dzieduszycka 10 kor., łakocie, nieco zabawek ofiarowali Wp. St. Jurzymowska, A. Drechslerówna i Wp. Maksymowicz. Wszystkim, tym ólauodawcom, których dobre serca sprawiły, że biedne, chore dzieci w tym ciężkim roku mogły na „Gwiazdkę“ dostać ciepłe ubrania, składam w imieniu obdarowanych serdeczne „Bóg zapłać“.

Jadwiga Schrammowa.

Kursa giełdy.

Lwów, 29. grudnia 1919.

I. Akcja za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym)

	Wartość nominalna	Ostatnia dywidenda	placą:	żądają:
Bank galic. dla handlu i przem.	400—24	505'—	—	—
Bank ludowy	200—10	305'—	—	—
Bank hip. ziemel.	400—24	485'—	—	—
Tow. Górka	200—14	750'—	—	—
Tow. Zieleniewski	200—10	805'—	—	—
Tow. Wang	200—0	275'—	—	—
Tow. Przeworsk	100—80	2150'—	—	—
Tow. Rakaszawa	200—13	450'—	—	—
Lwowski akc. Zakład zastawn.	400—14	460'—	—	—
Tow. akc. Fabr. kart	200—0	325'—	—	—
Tow. Chodorów zredukowane	200—0	450'—	000'—	—
Bank hip. gal.	400—28	725'—	000'—	000'—
Bank przemysłowy	400—20	00'—	630'—	—
Browary lwowskie	500—50	820'—	—	—
Bank ziemsk. kred. gal.	400—24	535'—	545'—	—
Tow. Gafota	200—0	300'—	—	—
Polskie Tow. kandelowe	200—0	496'00	000'—	—
Zakłady elektr. „Siersza“	200—6	300'00	—	—

Kursa obrotowe:

II. Listy zastawne za 100 K (bez kup. bież.)

Tow. kred. gal. ziem. 4 1/2%	109'23	110'25
Tow. kred. gal. ziem. 4%	100'75	100'75
Banku kraj. gal. 4 1/2% prc.	106'50	107'50
Banku kraj. gal. 4 prc.	104'50	105'50
Banku hip. gal. 4 1/2% prc.	106'00	107'00
Banku hip. gal. 4 prc.	103'50	104'50
Banku kred. ziem. gal. 4 1/2% prc.	103'50	104'50
Banku hip. ziemel. 4 1/2% prc.	106'00	107'00
Banku gal. dla handlu i przem. 4 1/2% prc.	105'—	106'—

III. Obligki za 100 K (bez kuponu bieżącego).

Komun. Banku kraj. 4 1/2% prc.	105'00	106'00
Komun. Banku kraj. 4 prc.	103'—	104'—
Kol. lokal. Banku kraj. 4 prc.	101'00	102'00
Pożyczki kraj. gal. z r. 1903, 1904, 1905 4%	101'50	102'50
Pożyczki kraj. gal. z r. 1903 4 prc. (szkolna)	101'50	102'50
Pożyczki kraj. galic. z r. 1913 4 1/2% prc.	102'00	103'00
Pożyczki kraj. galic. z r. 1914 4 1/2% prc.	102'50	106'50
Poż. m. Lwowa 4 prc. z r. 1896, 1900, 1911	95'25	96'22

IV. Waluty.

100 Marek polskich	129'00	135'00
Ruble carskie	po 100 rb.	195'—
„ „	po 500 rb.	195'—
„ „	drobne	175'—
„ „	dnmskie (po 1000)	60'—
„ „	(po 200)	55'—
Karbowanice (po 1000)	24'—	34'—
Grzywny (po 500 i wyżej)	12'—	18'—
100 franków franc.	1200'00	—
100 franków szwajc.	1950'00	—
1 sterling	500'00	—
1 dollar amerykański	120'00	000'—
1 d. ilar kanad.	110'00	—
100 marek niem.	260'00	—
100 lei rumuńskich	350'00	000'—
Liry włoskie	850'00	—

V. Dewizy.

Wypłata na Warszawę	130'00	136'00
„ na Wiedeń	75'00	85'00
„ na Pragę	210'00	230'00
„ na Berlin	300'00	310'00
„ na Paryż	1200'—	1300'—
„ na Londyn	500'—	250'—
„ na Zurych	2000'—	2100'—

WYSTAWY I JARMARKI W r. 1920.

(Cz.). FRANCYA: 1—15. marca i 1—15. października odbędzie się jarmark w Lyonie. B. ura jarmarku znajdują się w Paryżu 4 av. de l'Opera. 5—20. czerwca jarmark w Bordeaux; od 1. maja do 31. października wystawa międzynarodowa w Lille.

BELGIA: Jarmark w Antwerpii (data nieoznaczona) 4—21. kwietnia jarmark międzynarodowy w Brukseli (sklep zamknięty wielkość 4 m x 3 m w parku brukselskim 600 fr.; miejsce w hali w Parc du Mât 1 m kwat. 100 fr.). Informacyi udziela się w Maison des Ducs 19, Grand Place w Brukseli.

HISZPANIA: W Barcelonie odbędzie się od 15—30. maja jarmark międzynarodowy otwarty.

NOWO OTWORZONY HANDEL WIN połączony z POKOJAMI DO ŚNIADAŃ i RESTAURACJĄ w hotelu „Pod Trzema Koronami“ poleca **NAJLEPSZE** — — —

WINA

austriackie, węgierskie, tokajskie i dalmatyńskie po cenach umiarkowanych. 9150
Piotr Koloński w Lwowie, ul. Trybunalska 8-10

BAR KRAKOWSKI

ul. Plekarska l. 1 a.
w Hotelu Krakowskim

poleca długoletni współpracownik firmy „Albert Szkwron“

STANISŁAW WAŚOWICZ

Bufet obficie zaopatrzony. Krupnik litowski

Zawsze świeże piwo. Ceny konkurencyjne. 4016

NA NOWY ROK

poleca się znana pracownia nowoczesnej fotografii, plac Maryacki 6-7.

Z okazji nabycia większej ilości materiałów fotograficznych wykonuje się artystyczne zdjęcia po cenach zniżonych. — Przy świetle elektrycznym o połowę taniej. 4019

„FLORA“

Kinoteatr „CHIMERA“, Akademicka 8. — Dziś po raz ostatni!
do głębi wzruszający dramat w 5 aktach p. t. **OFIARY SERCA** w głównej roli słynna artystka **Lotte Neumann**
Nadto doskonała komedia w 2 aktach p. t. **Niuta szuka przegód.**

COLOSSEUM

codziennie o godzinie 7-30. — Donatelli, akt sportowy. — The two Antons, wirtuosi na harmonijkach. — Stan obłączenia, operetka. — Wojtaszek, Monserat Trio, akrobaci. — Malnowska Bibi Poschta Clemens. — W niedziele i święta 2 przedstawienia o godz. 4-ej i 7-30. — Bilety wcześniej do nabycia w składzie papieru S. Gabryela, ul. Legionów 2. 3997

dla wszystkich krajów. Jarmark podzielony będzie na grupy: wolnicztwo, elektryczność, tkactwo, zabawki, budownictwo itp. (ceny: stand 4 m. kw. 600 fr., 2 m. kw. 350 fr.; miejsce w sekcji, drobnego przemysłu 150 fr.; miejsce w halach głównej 1 m. kw. 75 fr., zewnątrz 1 m. kw. 25 fr.). Zgłoszenia przyjmują do 15. stycznia 1920 Direction General de la Feria de Barcelona, Fernando 30, Barcelona.

CZECHY: Zapowiadano są 2 roczne jarmarki w Pradze na r. 1920.

OGŁOSZENIA.

Dziś po raz ostatni
włoski sensacyjny dramat w 6 częściach pt.:

MAMAN POUPEE

Bohaterką sztuki jest kobieta-dziecko, urocza jak poranek wiosenny. Arcytrudną rolę bohaterki kreują po mistrzowsku słynna artystka polska

Stanisława GALLONE

„Marysięna“ i „Kopernik“

ŚMIECH.

**PODZIWIW,
WESOŁOŚĆ**

wzbudzi u każdego widza

Sylwestrowy Wieczór

„Marysięna“ i „Kopernik“ z nadzwyczajnie komedye niezapomnianej

Kuracja Ostrowska w Ostendzie
i SYN PRZYBRANY
oraz „Giamonta“ prześliczne zdjęcia z natury.

ul. Halicka **5** ul. Halicka

Wolny na suknie i kostjomy oraz na ubrania męskie

Jedwabie, Zefiry, Płócenka, Szifony, Flanelki, Barchany, Pledy, Chustki, Markizety szwajcarskie

poleca po umiarkowanych cenach

St. Smalski i A. Wilczyński

3995

ul. Halicka **5** ul. Halicka

Tokarnie, wiertarki strugarki, transmisje. Formy do rur betonowych, cement do-
Mieszanie 3-4 duże poko- je z przynależnościami
Mięknie otoczenie najbliższa o-
starcza „PILOT“ Lwów, Ba-
kolica Lwowa inleko opat ta-
nie na miejscu, zgłoszenia w
administracji pod 1920: 9149

Tartak 2 gatry, maszyna pa-
rowa, kocioł, dom mi-
szkalny, budynek gospodarski,
budynek maszynowy znisz-
czony koło Rogwadowa oha-
zynie natychmiast sprze-
dany „Pilot“ Lwów, Batorego 4.
3018

Pilip parowy angielski o-
kazyjnie do sprzedania
„Pilot“ Lwów, Batorego 4.
9041

Uprzedza się przed zaku-
pem maszyn do pisania
nowszego typu „Courier“. Of-
erującego należy oddać w ręce
władzy. 9127

Lącuchy na bydło, żelazo
i osie do wozów poleca
M. Kierski Lwów, pasaż Mi-
tartak 4. 9147

Artur Smutny stroiciel for-
tepiantów Senatorska 4.
przyjmuje strojenia i repara-
cje. 9146

Praktykanta poszukuje ma-
gazyń papieru Schex i
Stenzel ul. Sykstuśka 2. 9145

Asystent farmacji poszukuje
posady we Lwowie lub
na prowincji. Zgłoszenia do
administracji pod „Farmaceu-
ta“. 9084

Do kamieniołomu kostkowe-
go poszukuje spółnika
proszę ofertę na kompletny
tartak L-600 m/m. gat. 2
sprzedam kilka tysięcy wybo-
rowy-n dębów Lwów Zająca-
nek A. B. 9144

Kupię zaraz złego psa lań-
suchowego Kurkowa 63.
9143

Dziewczynka
do posług
potrzebna. Zgłaszać się do
administracji „Kurjera lwow.“
od 11-6-ej. 7914

Bandaże przepuklinowe

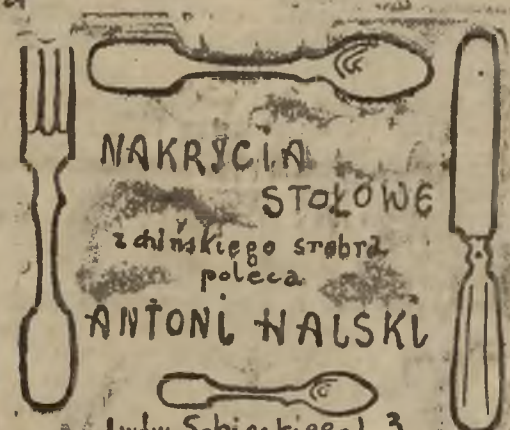
na sprężkach i bez sprężyn lecz na gumach.
Opaski białe dla kobiet. Bandaże i kolka
gumowe przeciw wypadaniu macicy. Bandaże na
la ającą siarkę. Moczniki gumowe dla mężczyzn
i pań osłabionych na pęczki do chodu, spaceru
i pod dzy. Puch cły gumowe i owijaki slauty-
cane na tyłki adg. Proslutrymacie przeciw
sprężaniu.

M. L. POLACZER
Sambor 11. Galicja. 7596

Każdy palacz musi przyznać,
że tutki i bibułki cygaretowe

„SOLALI“ są najlepsze.

BERNARD POŁONIECKI
kupuje 18
Fortepeiany i pianina
we Lwowie, ul. Flew. Tańskiej 1.

**NAKRZYCIA
STOŁOWE**
z niemieckiego srebra
poleca
ANTONI HAŁSKI

Lwów, Sobieskiego L. 3.

WINA Węgierskie i Austriackie po najniższych cenach poleca **RANDEI HERBATY I KAWY EDMUNDA RIEDLA** we Lwowie, ul. Rutowskiego 3.

Konkurs.

Okręgowa Komenda Policji Państwowej w Krakowie potrzebuje 9116

Jednego oddzielnego rozszyfrowacza oraz 10 krawców, 10 szewców, 2 szoferów i 4 plekarzy.

Warunki przyjęcia według umowy. — Zaprowiantowanie w naturze możebne. — Pierwszeństwo mają wolni. Zgłoszenia wnosić należy do dnia 8. stycznia 1920 r. do Wydziału Gospod. Policji Państw. w Krakowie. **Okręg. Komenda Policji Państw. w Krakowie.**

Spółka kredytowa i handlowa w Przeworsku sprzedaje 9114

połtora wagonu herbaty Ceylon-Souchong w oryginalnym opakowaniu. — Oferty na żądanie.

Magistrat król wol. m. Rzeszowa. L. 17864. Rzeszów, dnia 15. grudnia 1919

Konkurs.

Gmina miasta Rzeszowa rozpisuje niniejszym konkursem na posady:

1) drugiego inżyniera względnie asystenta budownictwa, 2) weterynarza miejskiego z poborami służbowymi, dodatkami na mieszkanie i dodatkami drożynianymi przyznanymi dla urzędników państwowych w randze XI. do IX. zależnie od kwalifikacji kandydatów, łącznej sumie od 9062 kor. do 21061 kor. stosownie do osobistych stosunków. Dodatki drożyniane są przyznane na czas obecnych anormalnych stosunków.

Co do awansu i emerytury obowiązują przepisy statutu organizacyjnego dla urzędników gminy miasta Rzeszowa

Posada zostanie nadana prowizorycznie na rok i poczem może nastąpić stabilizacja na podstawie uchwały Rady miejskiej. Kandydaci ubiegający się o te posady winni przedłożyć:

1) metrykę urodzenia na dowód, że nie przekroczyli 40 lat życia. — 2) certyfikat przynależności. — 3) dowód uczynienia zadość powinności wojskowej. — 4) świadectwo zdrowia. — 5) świadectwa dotychczasowej pracy, a nadto przy podaniach o posadę inżyniera względnie asystenta: 6) świadectwa ukończonych nauk technicznych i złożenia egzaminów państwowych względnie ukończonych studjów szkoły przemysłowej i uprawnienia do samoistnego wykonywania przemysłu budowlanego zaś przy podaniach o posadę weterynarza: — 7) dyplom ukończonej weterynarii i świadectwo stwierdzające przynajmniej 2-letnią praktykę w służbie państwowej lub autonomicznej. Podania należy wnosić do Magistratu m. Rzeszowa w terminie do 15. stycznia 1920 r. 9069

„KALKA“

Pierwsza galicyjska fabryka chemicznego papieru Lwów, Krasickich 18. 7009

podjęła na nowo fabrykację — poleca:

„Karbon“ „Indygo“ Papier czerzynowy, parafinowy i woskowy. — Taśmy do maszyn.

OFERTA.

Okr. Komenda Policji Państw. w Krakowie będzie potrzebywać 9119 **od 15. stycznia 1920 począwszy** dziennie około 300 kg. mięsa świeżego: **.. wołowego lub w eprzowego. ..** Dostawa ma być nskuteczniona loco Kraków Reflektujący na dostawę mają wnieść oferty do Wydz. Gosp. Okręg. Kom. Policji Państw. w Krakowie do dnia 8. stycznia 1920. **O. K. P. w Krakowie.**

Oferta.

Okręg. Komenda Policji Państw. w Krakowie potrzebuje 9115

większą ilość urządzeń biurowych jak biurka, stoly, krzesła, szafy na akta i etażerki.

Oferty z rysunkami oferowanych przedmiotów z dokładnym opisem wnosić należy do dnia 15. stycznia 1920 do Wydziału Gospod. Policji Państwowej w Krakowie.

Okręg. Komenda Policji Państw. w Krakowie.

OFERTA.

Okręg. Komenda Policji Państwowej w Krakowie potrzebuje od dnia 15. stycznia 1920 r. począwszy miesięcznie 9117

paszy ziarnistej jak: owsa jęczmienia, kukurudzy 12000 kg. paszy okopowej . . . . . 220 0 „ siana . . . . . 22000 „ podściółki . . . . . 12000 „

Reflektujący na dostawę mają wnieść oferty do dnia 8. stycznia 1920 do Wydziału Gosp. Okręgowej Komendy Policji Państwowej w Krakowie. **Okręgowa Komenda Policji Państwowej w Krakowie.**

Folwark

320 morg. roli 180 ąk w powiecie Jarosławskim do wdzierżawienia lub za złożeniem odpowiedniej kaucji z gwarancją dochodów w administrację do oddania. Zgłoszenia adresować Stanisław Gurgul Jarosław: 9153

P czajnego, małego szpica „Foxtera“ kupie zaraz Adres Hem Kańczuga (Praca). 9168

W iła w ogrodzie 4 duże pokoje z przynależnościami w pobliżu ul. 29. Listopada do sprzedania. Salon mód Chorążczyzny 8. 9148

M ory elektryczne dynamomaszyny, sarówki, przewody i materiały elektrotechniczne w większych ilościach kupuje Inż. O. Piotrowski. Lwów Pańska 11. 9072

P aktykanta z ukończoną szkołą wydziałową lub 3 gimn. przyjmie fabryczny skład sukna Ralski & Grochol-ski, Lwów, Rutowskiego 7. 9072

M aszyny do pisania, nawet zupełnie zniszczone przyjmuje do naprawy Juliusz Hecker, Kraków św. Marka 25. 7923

P laszki damski brązowy z kufierkiem z lśków tanio sprzedam i inne rzeczy Śniadeckich 2. l. na prawo. 9154

„Tygodnik Ilustrowany“

Najstarsze, najobszerniejsze i najbardziej rozpowszechnione pismo ilustrowane w Polsce rozpoczyna z dniem 1. stycznia 1920 roku **61 rok istnienia.**

Jak przez cały czas dotychczasowej swej działalności, tak i nadal **„Tygodnik Ilustrowany“**

będzie wiernym odbiciem w słowie i obrazie życia polskiego w Zjednoczonej Ojczyźnie i wyrazem najlepszych jej sił duchowych.

W dziale literackim „Tygodnik Ilustrowany“ skupia wszystkie najcenniejsze pióra w dziedzinach poezji, beletrystyki, publicystyki, krytyki literackiej i artystycznej, oraz w oświetleniu chwili bieżącej.

Bogaty dział aktowy, poświęcony przede wszystkim chwale polskiego oręża, daje czytelnikowi wiernie odbicie życia i walk o utrwalenie granic i mocy Rzeczypospolitej.

Każdy zeszyt „Tygodnika Ilustrowanego“ zawiera 20 stron dużego formatu i kilkadziesiąt doborowych ilustracji.

Dla stałych prenumeratorów „Tygodnika Ilustrowanego“ przygotowaliśmy wytworne, ilustrowane album Józefa Rapackiego.

Prusak w Polsce (pro memoria) składające się z 20 autolitografji wymiaru 35x46 cm., poświęcone pamiętnym przeżyciom Polski pod okupacją niemiecką.

Album to prenumeratorzy nasi nabywać mogą za wyjątkowo przystępną cenę Mk. 25, z przesyłką pocztową Mk. 29.

Warunki prenumeraty „Tygodnika Ilustrowanego“ we Lwowie i z przesyłką pocztową rocznie 240 k., półrocznie 120 k., kwartalnie 60 k.

Główne zastępstwo „Tygodnika Ilustrowanego“ i Lwów, ulica Jagiellońska 4. Biuro dzienników Sokolowskiego. 7987

KUPUJĘ FUTRA

S. SOCKI — Lwów, Akademicka 5. 9093

LISY, K NY, WIDRY w stanie surowym lub wyprawionym i pł. ce od K. 50) do 1000. Za tchórze od K. 150 do 300. — Kupuj bezpośrednio u źródła.

Redaktor odpowiedzialny: Tadeusz Stróżyński

Redaktor: A. Goldmann, Lwów, Sykstuska 1. 19.

